

**ISTRAŽIVANJE POLITIČKOG TRŽIŠTA
SEMINARSKI RAD**

<http://www.MATURSKIRADOVI.NET/>

Političke partije

Pojam političke partije i konstitutivna obeležja

Reč partija je ušla u mnogo jezika tako da se nju može reći da ona predstavlja internacionalni termin u savremenom političkom rečniku. Koren reči je latinski (pars, partis-deo; partire-deliti). U našem jeziku naziv, stranka, nastaje od reči strana, što podrazumeva svrstavanje na jednu stranu. U samom korenu reči kaže se da je to deljenje ili cepanje neke celine pa se partijama pripisuje da one, dele narod na neprijateljske grupe tj. da u njega unose razdor i zavadu, one, zapravo ujedinjuju više srodnih ideja u jednu volju te se može reći, bez obzira na koren reči da one i ujedinjuju narod.

Partija se može definisati kao dobrovoljna, relativno trajna, politička organizacija čiji je cilj preuzimanje i vršenje državne vlasti, ili bar učesće u njoj ili stalan uticaj na nju radi zaštite i ostvarenja odedenih klasnih odnosno grupnih interesa u okviru jedne ideološke koncepcije o opštoj državnoj politici i zajedničkim interesima društva.

Partije su postale glavni nosioci političkog života, međutim da bi jedna partija (politička stranka) mogla da ostvari svoj cilj ona mora da ima dva konstitutivna elementa i to **program** i **organizaciju** tj. organizacionu strukturu.

Ideologija je sistem ideja o uređenju društva i države sa stanovišta interesa određenih grupa (nacija, klasa, grupa građana). Ona je nužan uslov svake političke delatnosti. Partije su nosioci te ideologije, i preko nje ona pokazuje da se ne bori za lične nego za opšte interese. Ideologija se kasnije rezađuje u programu stranke. Te dok je ideologija apstraktna, program je više praktičan.

Program je izlaganje onoga što partija navodno želi da uradi osvajanjem državne vlasti ili participiranjem u njoj. Svoju legitimnost partije prikazuju kroz program. On služi za okupljanje političkih istomišljenika, odnosno svih onih koji imaju zajedničke ili slične stavove, ciljeve i ideale u politici, u pitanjima upravljanja opšte društvenim pitanjima. Prema tome program daje partiji karakter ideološke zajednice.

Program je instrument pomoću kojega partija mobilise i vezuje za sebe pojedince i grupe, doprinosi ostvarenju partijskih ciljeva i ideala, odnosno dolasku partije na vlast.

Organizaciona struktura je više-manje ustaljena i učvršćena, ona predstavlja jedan sistem organa preko koga partija politički deluje i vrši svoju funkciju. Pijetro Viga daje razgranatu tipologiju veza sa političkom strankom. On vezivanje ljudi za partiju naziva stranačkim pripadništvom, a razlikuje sledeće kategorije pripadnika stranke:

društava. To su Masoni, Rotarijanci, vitezovi raznih redova (Templari...) i drugi.

1) Osnivači, to su ljudi koji su osnovali stranku
Grupe za pritisak (pressure groups) ili interesne grupe su grupe (nevladine organizacije) koje ne žele da postanu vladu; već žele da utiču na vladu - zastupnike (u donošenju odluka i organizatori, to su ljudi koji posle osnivanja stranke organizuju njene aktivnosti i koji itd.) Postoje dvije vrste grupa za pritisak: promotivne (cause groups) i protektive (promotional groups) grupe.

2) radevođstvo, to su ljudi koji čine stranački kadar
3) Protektivne grupe su grupe koje se bore za samo jedan segment društva. To mogu biti udruženja e doktora ili udruženja profesora ili udruženja ratnih vojnih invalida itd. Članstvo u te grupe je rezervisano samo za pripadnike tih grupa. Ove grupe su najčešće insajderi, učesnici ili aktivisti, to su ljudi koji uzimaju aktivno učešće u stranačkom životu

4) Promotivne grupe, kao što sam naziv kaže, bore se za promociju nekog većeg cilja. Oni ne promovišu interese samo jednog segmenta društva nego čovečanstva u cjelini. Takve grupe su 5) pristalice (adepti), to su ljudi koji su saglasni sa programom stranke, podržavaju stranku na izborima glasanjem za nju, učestvuju u raspravama na stranačkim tribinama, a niste članovi stranke
Promotivne grupe, kao što sam naziv kaže, bore se za promociju nekog većeg cilja. Oni ne promovišu interese samo jednog segmenta društva nego čovečanstva u cjelini. Takve grupe su npr: Greenpeace, Friends of the Earth itd. Ovo su ekološke grupe koje se bore za korist svih ljudi na planeti. Njihovo članstvo je otvoreno za sve ljude svih uzrasta i radi toga su mnogo brojnije of protektivnih grupa. Ove grupe su najčešće autsajderi.

Nekada je teško otkriti razliku između ove dvije vrste grupa zato što ponekad one čine stvari koje su karakteristične za druge grupe.

Nekada interesne grupe postanu političke stranke. Tako je u Velikoj Britaniji (a i drugim zemljama svijeta) ekološka udruga postala Green Party. Da bi razumjeli razlog za to morat ćemo pogledati razlike između interesnih grupa i političkih stranaka. Nekada političke stranke; Organizaciona struktura je bila da bi preko nje politička stranka mogla da izloži svoj stav, svoj program, da privuče pristalice; da vodi borbu sa drugim političkim strankama uopisno da preuzme vlast u državi i sprovede svoje ciljeve.
Kao što vidimo postoje različiti nivoi u stranačkoj hijerarhijskoj lestvici
Nekada političke stranke; Organizaciona struktura je bila da bi preko nje politička stranka mogla da izloži svoj stav, svoj program, da privuče pristalice; da vodi borbu sa drugim političkim strankama uopisno da preuzme vlast u državi i sprovede svoje ciljeve.

Osnovni cilj partije (stranke) je da osvoji i vrši državnu vlast. Osvojanjem vlasti partija može da sprovede svoju ideologiju i program. Da, uslovno rečeno, potčini državu partiji tj, grupama okupljenim u njoj. Do tog cilja partija bi trebala da dodje na legalan, demokratski, način, dobijanjem većine glasova na izborima. Mada se u praksi dešava da partije posegnu i primeni fizičke sile i da na nasilan način dođu na vlast organizovanjem oružanih grupa i podizanjem revolucije. U demokratskoj borbi za vlast mogu učestvovati samo one stranke koje su registrovane i priznate od strane države.

U našoj državi osnivanje stranke regulisano je ustavom (član 5 Ustava Republike Srbije iz 2006.)

- Jemči se i priznaje uloga političkih stranaka u demokratskom oblikovanju političke volje gradjana.
- Osnivanje političkih stranaka je slobodno.
- Nedopušteno je delovanje političkih stranaka koje je usmereno na nasilno rušenje ustavnog poretka, kršenje zajemčenih ljudskih ili manjinskih prava ili izazivanje rasne, nacionalne ili verske mržnje.

Političke stranke ne mogu neposredno vršiti vlast, niti je potčiniti sebi.

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI

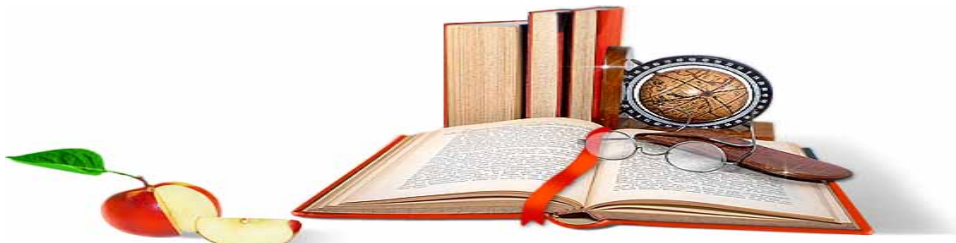
NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.MATURSKI.NET)

RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA

NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA maturskiradovi.net@gmail.com